

**REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AVOKATI I POPULLIT**

**Mekanizmi Kombëtar për Parandalimin e Torturës,
trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtërues**

Adresa: Bulevardi: "Zhan D'Ark" Nr.2
Tiranë, Shqipëri

Tel/Fax:+355 4 2380 300/344

E-mail: ap@avokatipopullit.gov.al
www.avokatipopullit.gov.al

Nr. K4/I37-2 Prot.
Nr. Dok. 201900768/2

Tiranë 12/07/2019

Lënda: *Rekomandime për inspektimin e kryer në Stacionin e Policisë së Kufirit dhe Migracionit, Muriqan.*

Drejtuar: **Z. Krenar MUÇO**
Drejtor i Drejtorisë Rajonale të Kufirit dhe Migracionit

SHKODËR

Për dijeni: **Z. Ardi VELIU**
Drejtor i Përgjithshëm i Policisë të Shtetit

TIRANË

Z. Eduart MERKAJ
Drejtor i Përgjithshëm i Policisë së Kufirit dhe Migracionit

TIRANË

Të nderuar zotërinj,

Në datën 28 maj 2019, Avokati i Popullit në rolin e Mekanizmit Kombëtar për parandalimin e torturës, trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtërues, në vijim Mekanizmi Kombëtar,¹ bazuar në nenin 19/1 të Ligjit nr. 8454, datë 04.02.1999, "Për Avokatin e Popullit", i ndryshuar, kreu një inspektim në Stacionin e Policisë të Kufirit dhe Migracionit Muriqan, Shkodër.

Inspektimi u krye sipas Planit vjetor të Inspektimit të miratuar nga Avokati i Popullit. Grupi inspektues i MKPT-së ishin z. Alfred Koçobashi, z. Besnik Deda dhe z. Genci Térpo, me detyrë Nd/komisionerë pranë këtij Mekanizmi.

Në përbërje të grupit inspektues ishin si vëzhgues dhe z. Patrizio Gonella dhe z. Markus Jaeger, në cilësinë e përfaqësuesve të Këshillit të Europës në kuadër të Observatorit të Mekanizmave Kombëtarë për Parandalimin e Torturës (NPM OBS).

Inspektimi kishte si qëllim verifikimin e respektimit të standardeve të përcaktuara në Ligjin nr. 108/2014 "Për Policinë e Shtetit", Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit

¹ Neni 74/1 i Ligjit nr. 8328, datë 16.04.1998, "Për të drejtat dhe trajtimin e të dënuarve me burgim dhe të paraburgosurve", i ndryshuar.

nr.1102 datë 07.11. 2017 “Për miratimin e procedurës standarde “Trajtimi dhe sigurimi i personave të arrestuar/ndaluar në ambientet e Policisë së Shtetit dhe Kufirit dhe Migracionit, evidentimi dhe zgjidhja e kërkesë/ankesave të tyre”, Urdhrin e Drejtitorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr.306 datë 31.03.2016 “Për miratimin e procedurës standarde “Rregullat teknike të shoqërimit në polici”, si dhe zbatimin e rekomandimeve të Avokatit të Popullit.

Inspektimi ishte periodik dhe kishte si qëllim kqyrjen e ambienteve ku mbahen dhe trajtohen personat e shoqëruar në Pikën e Kalimit të Kufirit në Muriqan, verifikimin e dokumentacionit dhe procedurave për respektimin e të drejtave të qytetarëve shqiptarë dhe të huaj që kalojnë në pikën kufitare, të drejtat e personave të riatdhesuar nga policitë e vendeve të tjera, kushtet e qëndrimit të tyre, monitorimin e sjelljes së punonjësve të policisë me qytetarët etj.

Institucioni i Avokati i Popullit, pasi u njoh me konstatimet e grupit inspektues, ka detyrimin kushtetues dhe ligjor t’ju parashtrojë konkluzionet përfundimtare, duke ju referuar si më poshtë vijon:

Shënimë të përgjithshme

Në përputhje me metodologjinë e zhvillimit të inspektimit në institucionet ku mbahen e trajtohen shtetas të privuar nga liria, grupei i inspektimit u takua me z. Laert Sula, shefi i Stacionit të Policisë Kufirit dhe Migracionit Muriqan Shkodër, i cili u vu në dijeni lidhur me qëllimin e inspektimit.

Më tej, grupei inspektimit vizitoi ambientet e shoqërimit dhe ato të sigurisë, disa nga zyrat e oficerëve të policisë në këtë stacion, si dhe kërkoi të njihej me gjithë dokumentacionin përkatës ku pasqyroheshin veprimet e kryera me personat e shoqëruar dhe të arrestuar/ndaluar.

Gjatë kryerjes së inspektimit, rezultoi se ambienti i shoqërimit të personave në stacionin e Policisë së Kufirit në Muriqan, aktualisht ndodhej brenda ambientit të godinës së stacionit, të improvizuara poshtë një shkalle që lidhte katin e parë me katin e dytë të godinës. Këto ambiente ishin përshtatur jashtë standardeve teknike të dhomave të shoqërimit të parashikuara në aktet ligjore dhe nënligjore për këtë qëllim. Në brendësi të këtij ambienti me sipërfaqe 2m x 1m, i rrrethuar me rrjetë hekuri dhe i myllur me derë hekuri dhe me shula, u gjetën dhe tre ulëse karrigesh dhe dy batanije, të cilat ishin dhënë për tu përdorur nga ana e personave të shoqëruar apo ndaluar/arrêtuar gjatë orëve të qëndrimit në atë ambient. Lidhur me kohën e ndërhyrjes në strukturë dhe përshtatjes së nënshkallës në ambiente sigurie nuk morëm një përgjigje të saktë nga shefi i stacionit, z. Leart Sula, pasi ai ishte emëruar në atë detyrë gjatë dy muajve të fundit.

Për veprimet me personat e shoqëruar, shefi i stacionit na informoi se, pasi ata konstatoheshin nga punonjësit e Policisë Kufitare si persona në konflikt me ligjin, në mungesë të ambienteve, shoqëroheshin menjëherë në ambientet e Komisariatit të Policisë Shkodër, për kryerjen e veprimeve të mëtejshme. Megjithatë kishte raste kur këta persona ishin banorë të qyteteve të tjera dhe Shërbimeve të Komisariateve respektive u duhen disa orë për të arritur në Muriqan, me qëllim që t’i merrnin në dorëzim dhe të kryenin veprime të mëtejshme. Në këto raste, personat e shoqëruar, ndaluar/arrêtuar mbaheshin në këto ambiente sigurie të improvizuara.

Plotësimi i kushteve dhe standardeve për mbajtjen dhe trajtimin e personave të shoqëruar dhe të arrestuar/ndaluar në mjeshtëri të policisë, përbën detyrim ligjor për Stacionin e Policisë së Kufirit dhe Migracionit Muriqan, me qëllim garantimin e respektimit të të drejtave të personave të privuar nga liria.

Grupi i inspektimit konstatoi se nuk kishin gjetur zbatim detyrimet ligjore të parashikuara në nenin 109/5 dhe 122/5 të Ligjit nr. 108/2014 “*Për Policinë e Shtetit*”, i ndryshuar, si dhe në kapitullin VII, pika a.3.4 të procedurave standarde, për plotësimin dhe dhënien e procesverbalit të veprimeve të kryera me të shoqëruarit nga punonjësit e policisë, që ngarkohen me detyrën e kryerjes së verifikimit dhe trajtimin e çështjes përkatëse.

Në përfundim të inspektimit, Grupi Monitorues konstatoi se, në Stacionin e Policisë Kufitare Muriqan duheshin marrë masa të menjëherershme lidhur me përmirësimin e standardeve dhe të drejtave ligjore të personave të shoqëruar, ndaluar/arrêtuar apo personave të riatdhesuar.

Ambientet e brendshme dhe kushtet e tyre

Sic u përmend edhe më lart, ambienti i sigurisë në Stacionin e Policisë Kufitare Muriqan nuk ishte ndërtuar sipas parashikimeve në procedurat standarde “*Rregullat teknike të shoqërimit në polici*”, miratuar me Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr. 306 datë 31.03.2016.

Mjedisi i shoqërimit dhe punës me shtetasit, ndodhej përbri ambienteve (kioskave) ku kryheshin procedurat e kontrollit të pasaportave dhe kalimit të kufirit të udhëtarëve. Këto ambiente ndaheshin nga njëri-tjetri me xham. Në ambientin e shoqërimit ndodhej zyra e shërbimit të punonjësit të informacionit, dhoma për intervistimin e shtetasve të shoqëruar, por mungonin 3 (tre) dhoma për personat e shoqëruar, të ndara më vete për persona të rritur, femra dhe të miturit.

Në këtë Stacion Policie Kufitare ka të instaluar pjesërisht një sistem monitorimi me kamera me qëllim mbajtjen në vëzhgim të ambienteve të brendshme të godinës dhe pikave të kontrollit të pasaportave, por ky sistem nuk është krejtësisht funksional pasi nuk ishte finalizuar duke mbuluar monitorimin e ambienteve ku mbahen personat e privuar nga liria në rastet e shoqërimit dhe ndalim /arrestimit. Avokati i Popullit e konsideron procesin e monitorimit filmik si një element parësor dhe një standard ndërkombëtar për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të njeriut, pasi ka efekt parandalues për kryerjen e veprave të dhunshme dhe të dënueshme, si nga ana e të shoqëruarve, ndaluarve e arrestuarve, ashtu dhe nga vetë punonjësit e Policisë së Shtetit ndaj tyre.²

Duke vlerësuar në tërësi elementët kryesorë të ambientit të sigurisë në këtë Stacion të Policisë të Kufirit dhe Migracionit, për trajtimin dinjitoz të shtetasve të arrestuar dhe të ndaluar, gjykojmë se, dhomat e sigurisë nuk plotësojnë asnjë nga kushtet dhe kriteret ligjore të përcaktuara në aktet normative dhe dokumentet ndërkombëtare.

Institucioni i Avokati i Popullit gjykon se, standaret e përcaktuara në rregullat teknike të shoqërimit, janë standarde minimale që duhet të respektohen domosdoshmërisht në mjediset e policisë, ndaj plotësimi i tyre është detyrim ligjor për organet përkatëse.

Regjistrat e evidentimit të personave të shoqëruar dhe të ndaluar/arrestuar

Në këtë Stacion Policie mungonte regjistri i personave të shoqëruar me shënimet përkatëse dhe këto persona nuk regjistroheshin në “*Regjistrin e evidentimit të të dhënave për personat e*

² “Një sistem i monitorimit të vazhdueshëm i standardeve dhe procedurave të intervistave të policisë duhet vënë në zbatim, po ashtu; kjo kërkon një regjistrim të saktë të intervistave të personave në ambientet e policisë, të cilat, nëse është e mundur duhet të zhvillohen me pajisje regjistruese elektronike (audio dhe/video). Duhet të kerkohet që të rregjistrohen në mënyrë sistematike koha kur ka filluar dhe mbaruar intervista, ndonjë kërkësë të bërë nga i ndaluari gjatë intervistës, si dhe të personave të pranishëm gjatë çdo interviste.” CPT’ reports; Armenia: Visit 2010[par.18]

shoqëruar", sipas "Model nr.1 të procedurës standarde "Rregullat teknike të shoqërimit në polici", miratuar me Urdhrin nr. 306 datë 31.03.2016 të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit. Regjistrimi i tyre në regjistër bëhej nga punonjësi i zyrës të informacionit, sipas dispozitave të ligjit nr.108/2014 "Për Policinë e Shtetit".

Në momentin e inspektimit grupi inspektues u ndesh me informacione jo të sakta dhe kontradiktore lidhur me praktikën e mbajtjes së këtij regjistri nga punonjësit e rolit bazë, përgjegjës për mbajtjen dhe administrimin e tij. Lidhur me verifikimet për ekzistencën e këtij regjistri dhe gjithashtu për verifikimin e Urdhërit për ndërtimin e dhomës së sigurisë dhe inventarizimit të saj, Grupi Inspektues u detyrua të ndryshojë planin e inspektimit dhe të kërkojë takim me drejtues të lartë të Drejtorisë Rajonale të Kufirit dhe Migracionit Shkodër. Gjatë takimit dhe shkëmbimit të informacionit rezultoi se si në rastin e mungesës së regjistrat të personave të shoqëruar, ashtu dhe me iniciativën për të krijuar ambiente sigurie të pa miratuara, ishin veprime apo mosveprime që ngarkonin me përgjegjësi personelin përgjegjës të Stacionit të Policisë së Kufirit dhe Migracionit Muriqan.

Grupi inspektimit konstatoi gjithashtu se nuk zbatohej detyrimi ligor i parashikuar në nenin 109/5 dhe 122/5 të Ligjit nr. 108/2014 "Për Policinë e Shtetit", i ndryshuar, si dhe në kapitullin VII, pika a.3.4 të Procedurave standarde për plotësimin dhe dhënien e procesverbalit të veprimeve të kryera me të shoqëruarit nga punonjësit e policisë, që ishin ngarkuar me detyrën e kryerjes së verifikimit dhe trajtimin e çështjes përkatëse.

Në kohën e kryerjes së inspektimit nuk kishte persona të shoqëruar.

Për sa më sipër dhe me qëllim zgjidhjen e problemeve të konstatuara gjatë këtij inspektimi, bazuar në pikën 3 të nenit 63 të Kushtetutës ku parashikohet se: "*Avokati i Popullit ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa kur vëren shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut nga administrata publike*" dhe në bazë të nenit 21/b të ligjit nr. 8454 dt.04.02.1999 "Për Avokatin e Popullit", i ndryshuar, ku përcaktohet se: "*Avokati i Popullit paraqet rekomandime për vënien në vend të së drejtës së shkelur tek organi administrativ, që, sipas tij ka shkaktuar shkelje të të drejtave dhe lirive*",

R E K O M A N D O J M Ë :

1. Marrjen e masave për mbylljen e menjëershme dhe mospërdorimin e ambientit të sigurisë, ndërtuar pa lejen dhe miratimin e strukturave drejtuese të Policisë Kufirit dhe Migracionit, të cilat nuk plotësojnë kushtet dhe kriteret e parashikuara në aktet ligjore dhe nënligjore, që të garantojnë respektimin e të drejtave të personave të privuar nga liria.
2. Marrjen e masave administrative ndaj personave përgjegjës të cilët kanë urdhëruar dhe lejuar përdorimin e këtij ambienti sigurie, i cili përbën trajtim degradues dhe jo njërzor të personave të privuar nga liria të mbajtur në këto ambiente.
3. Marrjen e masave të nevojshme për ndërtimin e ambienteve të reja të sigurisë sipas procedurës standarde "Trajtimi dhe sigurimi i personave të arrestuar/ndaluar në ambientet e Policisë së Shtetit, evidentimi dhe zgjidhja e kërkesë/ankesave të tyre", miratuar me Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr.1102 datë 07.11. 2017.
4. Marrjen e masave të menjëershme për krijimin e dhomës më vete në ambientin e shoqërimit dhe të sigurisë, për marrjen në pyetje/intervistimin e personave të shoqëruar dhe të arrestuar/ndaluar në mjediset e policisë.

5. Marrjen e masave të menjëhershme të sigurimit, vënies në funksion dhe plotësimit të regjistrat të evidentimit të personave të shoqëruar.
6. Marrjen në analizë dhe nxjerrjen e pergjegjesive dhe marrjen e masave administrative lidhur me mosveprimin e personelit përgjegjës në administrimin e ketij regjistri dhe tentativës për të mohuar të vertetën lidhur me këtë situatë.
7. Marrjen e masave të nevojshme për vendosjen e pajisjeve të sigurisë (sisteme me kamera audio-vizive) për vëzhgimin e ambienteve të brendshme dhe të jashtme të dhomave të shoqërimit dhe të sigurisë, të dhomës për marrjen në pyetje/intervistimin e personave të shoqëruar dhe të arrestuar/ndaluar, si dhe për monitorimin e veprimeve të punonjësve të policisë me personat që ndodhen në mjediset e policisë.
8. Marrjen e masave për vënien në funksion dhe shtimin e kamerave të sigurisë për monitorimin e ambienteve ku punohet dhe mbahen personat e privuar nga liria në Stacionin e Policisë Muriqan.
9. Marrjen e masave të menjëhershme lidhur me pajisjen me një kopje të proces-verbalit, të mbajtur nga Punonjësi i Policisë për secilin person të kthyer apo të cilit i pengohet kalimi kufitar, ku të pasqyrohen shkaqet e kthimit apo mos lejimit të kalimit kufitar dhe kohëzgjatjen e panaliteteve si rezultat i shkeljeve të rregullave Shengen nga personat në fjalë.

Për qëndrimin dhe masat që do merrni në zbatim të këtij rekomandimi, të vihemëti në dijeni brenda afatit 30 ditor, sipas nenit 22 të Ligjit Nr. 8454 dt.04.02.1999 "Për Avokatin e Popullit".

Duke besuar në mirëkuptimin dhe bashkëpunimin tuaj,

KOMISIONER

Ermonela XHAFA

Konceptoi : Alfred Koçobashi

Dakortësoi: Genci Térpo

Besnik Deda